

Biodiverzita, krajina, ekologické zemědělství ZIMNÍ PŘIKRMOVÁNÍ PTÁKŮ

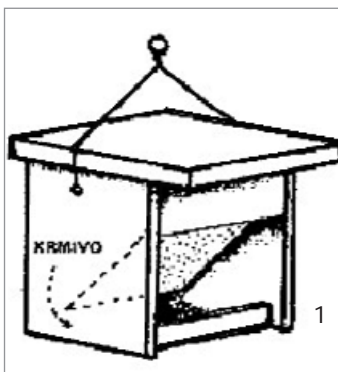
Ve zpravodaji Ekozem d lci p írod se v nujeme tomu, jak sedláci ovlivují krajinu, ve které hospoda í; co mohou ud lat pro zvýšení druhové rozmanitosti p írody; pro její a tedy i náš prosp ch, pro její krásu. Protože p írod stále více ubíráme míst nezbytných pro r st, rozvoj a zachování nezm rného množství organism , m žeme alespo áste n pomoci p ežívat jedinc m, které vidáme b hem zimy, kte í oživují ztichlá sídlišt a na kterých si m žeme tém bezprost edn ov it smysl naší pomoci. P ed p ícházející zimou jsme se obrátili na eskou spole nost ornitologickou s dotazem, jak mohou zem d lci, a nejen ti, pomoci pták m p ežit zimu.

V tšina pta ích druh , které u nás hnízdí, odlétá b hem podzimu do oblastí s p ízniv jším podnebím a s dostatkem potravy. Jsou však také i ptáci, které považujeme za stálé, ale ve skute nosti ást u nás hnízdící populace na zimu odlétá a místo nich p íletají nebo protahují jejich soukmenovci ze severní a severovýchodní Evropy. Mezi takové druhy pat í nap . i sýkora ko adra, kos erný, p nkava obecná nebo zvonek zelený. Další skupinou jsou ptáci hnízdící na severu Evropy, kte í se u nás nepravideln v r zných po tech v zim objevují. Typickými p edstaviteli jsou brkoslav severní, p nkava jikavec nebo drozd cvr ala.

Ptáci p e kávající u nás zimu rádi p íjmou, p edevším za tuhých zim se silnými mrazy a vysokou sn hovou pokrývkou, pomoc ze strany lov ka. Snad nejv tší hrozbu pro n p edstavuje namrzlá sn hová pokrývka, která znemož uje p ístup k potrav nejen zrnožravým druh m, ale i dravc m a sovám. Zem d lci v t chto extrémních podmínkách mohou pomoci stržením ledové krusty na polích s potenciální potravou, kam pat í zejména strništ , potravní polí ka typu biopás nebo pole s meziplovinami. Zp sob , jak ptáky p íkrmovat, existuje mnoho, ale jednozna n nejrozší en jší a neznám jší je p íkrmování na krmítku. Krom faktické pomoci pták m je jejich sledování p í kmení také velkým zážitkem a možností, jak se s nimi blížeji seznámit.

Jak krmítko vyrobit a kam ho umístit?

Nejvhodn jším a nejdostupn jším materiálem pro výrobu krmítka je d evo, ale pro vytvo ení jeho jednotlivých ástí, zejména st íšky, m žeme použít i kovu nebo um lých hmot. Vhodná

Strakapoud velký

FOTO – Nigel Blake
(www.rspb-images.com)

jsou p edevším tzv. automatická (samospyná) krmítka (obr. 1). Na velikosti a tvaru krmítka nezáleží – m lo by být spíše v tší a prostorn jší, aby umožnilo konzumovat potravu i v tším pta ím druh m (nap . kos m). D ležitá je p edevším dostate n velká st íška, která chrání p edkládanou potravu p ed vlhkem a sn hem.

Základnu, na níž p edkládáme potravu, je nutno opat it nízkým zábradlím (asi 2 cm), aby vítr nesmetal potravu na zem (obr. 2). Vyrobené krmítko umístite na volném prostranství na klidném a p ehledném míst , minimáln 1,5 metru nad zemí a alespo 2 m od nejbližšího stromu. Na strom je dobré krmítko zav sít pomocí drátu nebo provázku za v tev. Tímto opat ením p edejdeme napadení pták ko kou nebo kunou.

Tzv. tukové krmítko zhotovíme z p evráceného kv tiná e, poloviny sko ápky kokosového o echu nebo borové i smrkové šišky (obr. 3). Kv tiná zalijeme tukovou sm sí (rozehatý tuk se semínky i drcenými o echy) a necháme vychladnout a ztuhnout, šišku do této sm sí namo íme. Vyv šujeme na místa, na která nesvítí slunce, aby se tuk nerozpustil.

Pro zrnožravé ptáky sbírající potravu na zemi (strnadi, p nkavy) je možné vytvo it tzv. st íškový zásyp. Jde o d ev nou st íšku rozm r p íbližn 1x1 m, kterou umístite na ty i k ly, p ední k ly asi 60–80 cm vysoké, zadní jen 20 cm, p ípadn st íška m že sahat až na zem. Budujeme op t na míst chrán ném proti nep íznivým klimatickým vliv m a dostate n p ehledném.

